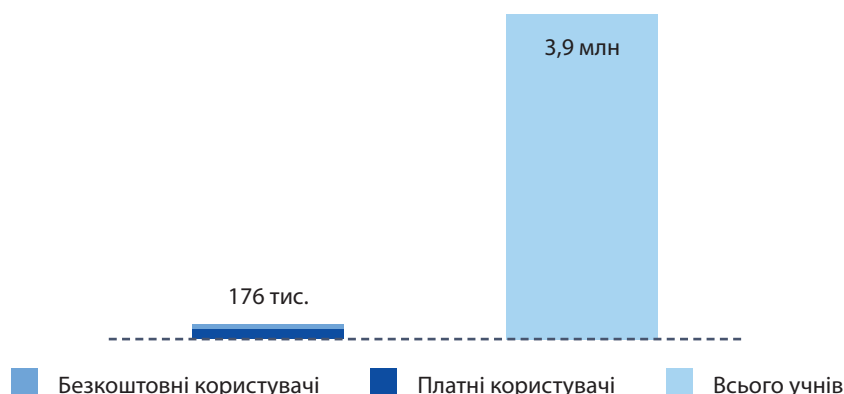

АНОТАЦІЯ ДО ЗЕЛЕНОЇ КНИГИ «РИНОК E-LEARNING»

На сьогодні **ринок цифрових технологій** в освіті набуває популярності в Україні, проте залишається малорозвиненим. Продаж сьогодні передбачає здебільшого роздрібну реалізацію: директорам шкіл, учителям, батькам, учням. Однак часто доступ потребує постійного підключення до мережі інтернет, а доступ належного рівня можуть отримати далеко не в усіх куточках України, що є значною перепорою. Відповідно до даних Інституту Освітньої Аналітики із **16,7 тис.** закладів загальної середньої освіти у **15,6 тис. (94%)** наявні комп'ютери, однак лише в **10 тис.** закладів їх кількість більше **10** (середня кількість класів в школах) і лише в **5,6 тис.** закладів (**34%**) більша за **20** (середня кількість учнів в класі). Офіційно підключення до інтернету наявне в **14,6 тис.** шкіл (**88%**), однак не вимірюються ні доступність для учнів і вчителів через Wi-Fi чи інші засоби, ні характеристики доступу: технології постачання, швидкість і т.д. З емпіричних спостережень можна зробити припущення, що насправді забезпечення інтернетом **значно гірше**, ніж свідчать офіційні дані.

КІЛЬКІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ E-LEARNING У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ*

* Враховані дані компанії *Rozumniki, Mozaik, Plus1s, IT-Книга, Gutenbergz*

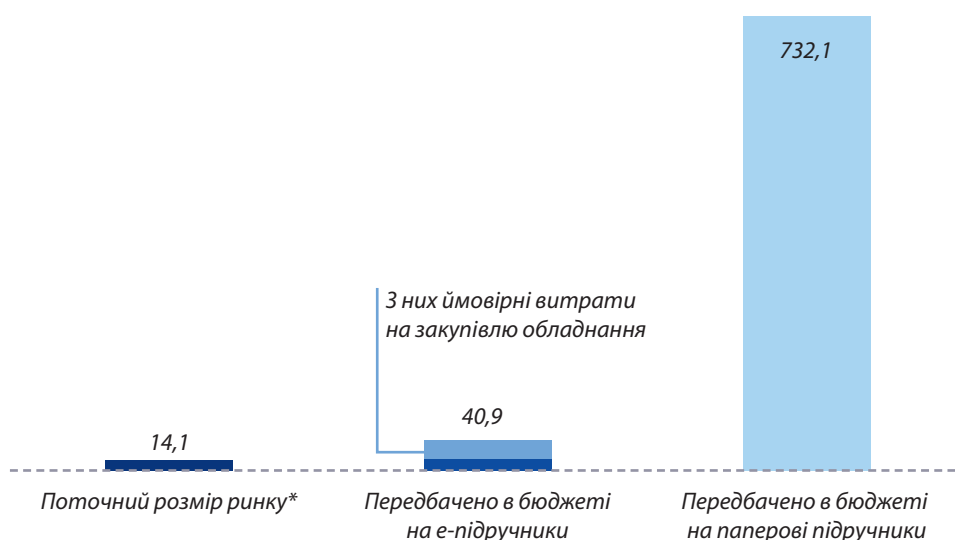
Є також ризики для впровадження e-learning, що належать не до освітньої сфери. Так, МОЗ затверджує санітарні правила і норми, розроблені Інститутом ім. О.М. Марзеєва, обов'язкові для виконання закладами загальної середньої освіти. Чинними нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу затверджені обмеження щодо максимальної тривалості перегляду кінофільмів та телепередач, що становлять від **15 до 30 хвилин** в залежності від класу. Це обмеження дозволяє надзвичайно маніпулятивне трактування. Наприклад, онлайн-курси не є ні кінофільмом, ні телепередачею, однак можливе тлумачення, коли обмеження буде розповсюджуватися і на них, а також на будь-які інші ресурси, навіть такі, що не містять відео. Однак найбільшим з існуючих бар'єрів у сфері санітарних норм є обмеження кількості уроків із застосуванням технічних засобів навчання протягом тижня: **3-4** для початкової школи і **4-6** для старшокласників.

Окрім того, станом на середину квітня 2018 року Інститут ім. О.М. Марзеєва пропонує включити до Санітарного Регламенту для закладів загальної середньої освіти вимоги, що повністю унеможливають розвиток ринку e-learning. Наприклад, вимоги щодо мінімальної площі на одного учня **4,5 м²** при застосуванні комп'ютерної техніки означають необхідність забезпечити школи кабінетами площею більше **90 м²**, оскільки середня кількість учнів у класі становить **20** осіб.

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України висуває вимоги щодо необхідності комплексної системи захисту інформації (КСЗІ). Її вартість є значною, а обов'язковість поширюється не лише на персональні дані, але і на будь-яку інформацію чи систему, що є власністю держави. Це є значним бар'єром для використання іноземних ресурсів чи будь-яких хмарних технологій, які є ключовою складовою сучасної електронної освіти та цифрової економіки загалом.

Також стримує розвиток ринку низька купівельна спроможність населення. Альтернативою могло б стати державне замовлення, проте офіційне використання в навчальному процесі можливе лише після отримання грифу, що ускладнює використання сучасних ресурсів.

ВИТРАТИ НА ОСВІТНІ МАТЕРІАЛИ, млн грн

* Враховані дані компаній Rozumniki, Mozaik, Plus1s, IT-Книга, Gutenbergz

Виділення коштів державного бюджету на електронні підручники та електронну освітню платформу є позитивним моментом, проте несе також певні ризики. Це, перш за все, використання коштів не на програмне забезпечення, а на закупівлю обладнання, що є малоефективним. Адже наявність освітнього контенту стимулюватиме закупівлю обладнання, наприклад, територіальними громадами чи батьками, тоді як масова закупівля «заліза» не призведе до розвитку освітнього контенту і суттєвого підвищення якості освіти. Тим не менш, державне замовлення може відіграти ключову роль для розвитку ринку.

Вирішення зазначених проблем дозволить пришвидшити розвиток ринку e-learning в Україні.

**З МЕТОЮ НАПРАЦЮВАННЯ ЕФЕКТИВНИХ РІШЕНЬ У ГАЛУЗІ
ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОЧИНАЄ ПУБЛІЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ.
ДЕТАЛЬніше НА REGULATION.GOV.UA #PROДіалог**